

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRKMENİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile
Türkmenistan Hükümeti
İki ülke arasında ve ülkeleri üzerinden transit olarak yolcu ve eşya taşımacılığını
kolaylaştırmak arzusu ile
aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

Madde 1

Bu Anlaşma hükümleri, yolcu ve eşyanın, diğer Akit Taraf ülkesinde tescil edilmiş taşıtlar ile, bir Akit Taraf ülkesine veya ülkesinden ve Akit Taraflardan biri üzerinden transit olarak karayoluyla uluslar arası taşınmasına uygulanır.

TANIMLAMALAR

Madde 2

Bu Anlaşma'da :

"Taşımacı" terimi; Akit Tarafların kanun ve nizamlarına göre yolcu ve eşya taşımaya yetkili kılınmış gerçek ve tüzel kişiyi,

"Taşıt" terimi;

i) Şoför hariç sekizden fazla yolcu veya eşya taşımak üzere, veya bu taşıtları çekmek üzere imal edilmiş ve kendi gücüyle hareket eden bir karayolu taşıtını,

Veya

ii) Yukarıdaki paragraf (i) de belirlenen taşıtlar ile yolcu veya eşya taşımak amacıyla römork veya yarı römorklardan oluşan bir taşıt kombinasyonunu,

"İzin belgesi" terimi, Akit Taraflardan birinde kayıtlı taşıta diğer Akit Tarafa girip-çıkabilmesi veya transit geçebilmesi için bir Akit Tarafa verilen izin belgesi ile bu Anlaşma'da öngörülen diğer izin belgelerini,

"Kota" terimi, Akit Tarafların yetkili makamları tarafından yıllık olarak verilecek izin belgeleri sayısını,

"Düzenli Servis" terimi, belirli bir güzergahta, önceden saptanmış zaman ve ücret tarifesine göre iki Akit Taraf ülkesi arasında yolcu taşınmasını,

"Düzenli transit servisi" terimi, bir Akit Taraf ülkesinde başlayan ve diğer Akit Taraf ülkesini yolcu indirmeden ve bindirmeden geçen ve üçüncü bir Devlet topraklarında sona eren düzenli servisi,

"Mekik Servis" terimi, bir ve aynı kalkış noktasından, planlanmış kalma süresine göre gruplandırılmış yolcuların bir ve aynı yere taşınması ve planlanan kalma süresi sonunda her bir grubun kalkış noktasına getirilmesini (birlikte dışa seyahat eden yolcuların tümü, birlikte geri dönmek zorundadır. İlk dönüş seyahati ile en son gidiş seyahati boş olarak yapılır.)

"Kapalı –kapı servisi (turist taşımacılığı)" terimi, yolcu indirip bindirmeden, aynı yolcu grubunun aynı taşıtla, taşıtın tescil edildiği, Akit Taraf ülkesindeki bir noktadan başlayan ve bu ülkede sona eren tur taşınmasını,

"Transit taşıma" terimi, kalkış ve varış noktaları bir Akit Taraf ülkesinin dışında olan noktalar arasında o Akit Taraf ülkesi üzerinden yapılan yolcu ve eşya taşınmalarını, ifade eder.

GENEL HÜKÜMLER

Madde 3

Akit Taraflardan her biri, bu Anlaşma hükümlerine uymak kaydıyla, diğer Akit Taraf yolcuları, bunların kişisel eşyaları ile ticari eşya ve taşıtlarına kendi yetkili makamlarınca tespit edilmiş güzergahlardan geçiş hakkını tanıyacaktır.

Madde 4

Her Akit Taraf, kendi milli mevzuatına göre, diğer Akit Tarafın taşımacılarına, kendi topraklarında, karşılıklı olarak mutabık kalınan yerlerde büro açma ve/veya acenteler atama izni verecektir.

Taşımacı diğer Akit Taraf ülkesinde seyahat acentesi olarak faaliyet gösteremeyecektir.

Madde 5

Akit Taraflar, toprakları üzerinden transit geçen diğer Akit Tarafın taşıtlarından,

- a) Karayolu alt yapısının kullanılmasından alınan ücretler (paralı karayolu ve köprüler)
- b) Karayolunun bakım ve korunmasını, karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderleri karşılamak için alınan ücretler
- c) Yakıtın ulusal ve uluslar arası fiyatları arasındaki farkı karşılamak üzere, ayrıcalık gözetmeksizin alınacak ücretler
- d) Taşıtın ağırlığı, boyutları veya yükü Akit Tarafların milli mevzuatında belirtilen sınırları aştığı takdirde alınan ücretler, dışındaki herhangi bir ithal veya ihraç vergisi veya resmi (gümrük vergisi dahil) almayacaklardır.

Akit Tarafların toprakları üzerinden transit taşımalar, karşılıklılık esasına göre yukarıda (b) paragrafında belirtilen ücretlerden muaf tutulabilir.

Madde 6

Akit Taraflardan birinin taşımacıları ve şoförleri diğer Akit Taraf ülkesinde buldukları sırada trafik ve taşıma nizamlarını ihlal ettikleri takdirde, bu ülke yetkili makamları gerekli gördükleri tedbirleri alacaktır.

Bu maddenin birinci paragrafında belirtilen ihlallere ilişkin olarak alınan tedbirleri alan ülkenin yetkili makamları, diğer Akit Taraf yetkili makamlarına bu konuda bilgi vereceklerdir.

Madde 7

Akit Tarafların temsilcilerinden teşkil olunan bir Karma Komisyon kurulacaktır. Karma Komisyonun görevleri şunlardır:

- a) Bu Anlaşma'nın gereği veçhile uygulanmasına nezaret etmek.
- b) İzin belgelerinin sayısı ve şekli ile belgelerin teati zamanı ve usullerini saptamak.
- c) Bu Anlaşma'nın 24. maddesinde belirtilen yetkili makamlar arasında doğrudan çözümlenemeyecek muhtemel meseleleri incelemek ve çözümleri için tekliflerde bulunmak.
- d) Bu Anlaşma kapsamına giren diğer tüm hususları gözden geçirmek ve bu hususlarla ilgili tavsiyelerde bulunmak.
- e) Taşımacılıkla ilgili olarak üzerinde mutabık kalınacak diğer hususları incelemek.

Karma Komisyon gerektiği takdirde Akit Tarafların birinin talebi üzerine sıra ile Türkiye ve Türkmenistan'da toplanacaktır.

Karma Komisyon toplantısında görüşülecek gündem yukarıda belirtilen görevler ışığında, Akit Taraflar arasında diplomatik yoldan önceden hazırlanacaktır.

Karma Komisyon işbu Anlaşmanın herhangi bir maddesinde değişiklik yapmayı önerebilir. Bu öneriler Akit Tarafların yetkili makamlarının onayına sunulur.

Madde 8

Akit Taraflardan birinin ülkesinde tescil edilmiş taşıtlar diğer Akit Taraf topraklarındaki iki nokta arasında yolcu ve eşya taşıyamayacaktır.

Diğer Akit Taraf ülkesinin yetkili makamlarından özel izin belgesi alınmadıkça bir Akit Taraf taşımacısı diğer Akit Taraf topraklarından üçüncü ülkelere yolcu ve eşya taşıyamayacaktır.

Madde 9

Bir Akit Taraf ülkesinde tescil edilmiş boş bir taşıt, bu amaçla bir izin belgesi verilmedikçe, kendi ülkesine veya üçüncü bir ülkeye yolcu ve eşya almak üzere diğer Akit Taraf ülkesine giremeyecektir.

YOLCU TAŞIMALARI

Madde 10

Akit Taraflardan birinin taşımacısı, diğer Akit Taraf yetkili makamdan, önceden yıllık izin belgesi olarak diğer Taraf ülkesine düzenli servis veya diğer Tarafın ülkesi üzerinden düzenli transit servisi işletebilir.

Madde 11

Akit Taraflardan birinin ülkesinde tescil edilmiş bir taşıtla yapılacak kapalı kapı servis (turistik taşıma) ve mekik servis izin belgesine tabi olmayacaktır.

EŞYA TAŞIMALARI

Madde 12

Aşağıda belirtilen haller dışında, Akit Tarafların ülkeleri arasında ve üzerinden yapılacak transit eşya taşımaları, kotaya dayanan izin belgesine tabi olacaktır.

- a) Cenaze taşımaları (özellikle bu amaçla teçhiz edilmiş taşıtlarla).
- b) Tiyatro dekor ve malzemesi taşımaları.
- c) Müzik, sinema, folklor ve sirk gösterileri, spor faaliyetleri ve radyo programları düzenlenmesi, televizyon ve sinema çekimleri için veya teçhizat ve hayvanların taşınması.
- d) Sanat eserlerinin taşınması.
- e) Kesim hayvanları dışındaki hayvanların taşınması.
- f) Bozulmuş veya hasara uğramış taşıtların taşınması.
- g) Posta taşımaları.
- h) Hava taşıma güzergahlarının değiştirilmesi halinde hava limanlarından arızı olarak mal taşımaları.
- i) Tabii afetler halinde yardım malzemesi taşımaları.
- j) Sergi ve fuar malzemeleri taşımaları.
- k) Karma Komisyon tarafından ortaklaşa kararlaştırılacak diğer haller.

Madde 13

İzin belgeleri yıllık olacak ve her yılın Kasım ayında bir sonraki yılın belgeleri teati edilecektir. Gerekli hallerde, Akit Tarafların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ve karşılıklı mutabakat üzerine ek izin belgeleri de teati edilebilir.

İzin belgesi, Akit Taraf ülkesi üzerine ve/veya üzerinden bir gidiş/dönüş için geçerli olacaktır. Belge bir taşıt ve adına düzenlenmiş taşımacı için geçerli olacak ve devredilemeyecektir.

Madde 14

Özel bir izin belgesi verilmedikçe, Akit Taraflardan birinin ülkesinde tescil edilmiş bir taşıt, diğer Akit Taraf ülkesine eşya taşıdıktan sonra kendi ülkesine veya üçüncü ülkelere dönüş yükü alamayacaktır.

Madde 15

Silah, cephane, askeri malzeme, patlayıcı maddeler ile diğer tehlikeli maddelerin iki ülke arasında veya Akit Tarafların birinin ülkesinden transit taşınması özel izne bağlıdır.

İnsan, hayvan ve bitki sağlığı bakımından girişine müsaade edilmeyen maddelerin Akit Taraf ülkelerine veya ülkelerinden taşınması yasaktır.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 16

Akit Taraflar, yolcu ve eşya taşımacılığına ilişkin gümrük ve diğer formalitelerin mümkün olduğu kadar kolaylaştırılması, basitleştirilmesi ve çabuklaştırılması için gerekli gördükleri bütün tedbirleri alacaklardır.

Madde 17

İşbu Anlaşmaya göre eşyanın karayolu ile uluslar arası taşınması, TIR Karnesi Teminatında Eşyanın Uluslar arası Taşınması Sözleşmesi gereklerine ve/veya tarafların ulusal kanun ve nizamlarına tabi olacaktır.

Karayolunda uluslar arası taşıma yapan bir taşıtta uluslar arası gümrük belgeleri (triptik- veya "carnet de passage") ile ulusal kanun ve nizamlara göre gereken belgeler bulunacaktır.

Madde 18

Taşıtların standart depolarındaki akaryakıt gümrük vergisi ile diğer vergi ve resimlerden muaf olacaktır. Standart depo, taşıtı imal eden fabrikanın taşıta koyduğu depodur.

Madde 19

Taşıtların arıza nedeniyle değiştirilen parçaları ya ülke dışına çıkarılacak veya gümrük makamlarının gözetiminde imha edilecek veya bu makamlara teslim edilecektir. Yedek parçanın ithali ulusal kanun ve nizamlara tabi olacaktır.

Madde 20

- a) Yolcular, bagaj ve/veya eşyanın, Akit Tarafların toprakları arasında ve/veya üzerinden transit olarak uluslar arası taşınmasında kullanılan bir taşıtla taşınması sırasında, üçüncü şahıslara verilecek zararları karşılamak üzere her bir Akit Tarafta yürürlükteki kanun ve nizamlara uygun sigorta yaptırılacaktır.
- b) Yolcuların, bagaj ve/veya eşyanın taşınması sırasında uğrayacağı zararları karşılamak üzere, taşıtın tescil edildiği Akit Taraf topraklarında yürürlükteki kanun ve nizamlara uygun sigorta yaptırılacaktır.

Madde 21

Akit Taraflar arasında taşıma ve transit faaliyetlerinden doğan ödemeler Akit Taraflarda yürürlükte bulunan, paraya ilişkin kanun, nizam ve kurallara göre, Akit Taraf yetkili Bankalarınca kabul edilen serbest döviz ile yapılacaktır.

Madde 22

Kaza, bozulma ve ülke yasalarının ihlali halinde, bu olayların ülkesi üzerinde vuku bulduğu Akit Taraf yetkili makamları bu konudaki rapor ve araştırma sonuçlarını diğer Akit Tarafa ivedilikle ileteceklerdir.

Madde 23

Akit Taraflardan birinde tescil edilmiş taşıtların personeli ve taşımacılar diğer Akit Taraf ülkesinde karayolu trafiğini düzenleyen kanun ve nizamlara uyacaklardır.

İşbu Anlaşma kapsamına girmeyen, taşımacılıkla ilgili diğer hususlar, Akit Tarafların kanun, nizam ve kurallarına tabi olacaktır.

Madde 24

İşbu Anlaşma'nın uygulanmasından sorumlu yetkili makamlar:

- a) Türkiye için;
Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü
Ulaştırma Bakanlığı
Ankara
- b) Türkmenistan için

Madde 25

Bu Anlaşma Akit Tarafların milli mevzuatına göre onay işlemlerinin tamamlandığını belirten notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecek ve bir yıl süre ile yürürlükte kalacaktır.

Bu süre sona ermeden üç ay önce Akit Taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirmek istediğini diğer Akit Taraf'a yazılı olarak bildirmediği, Anlaşma kendiliğinden birer yıllık süreler için yenilenecektir.

2 Mayıs 1992 tarihinde Aşgabat'ta iki orijinal nüsha halinde İngilizce ve Rusça olarak düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Türkmenistan Hükümeti
Adına